

Одеська обласна
універсальна наукова
бібліотека імені М. С. Грушевського
Відділ інформації з питань
культури, мистецтва
та зв'язків з громадськістю

На допомогу бібліотекарям

Бібліотеки Одещини на сторінках преси

ДАЙДЖЕСТ

Випуск 2(94)

Одеса
2026

БІБЛІОТЕКИ Одещини на сторінках преси : дайджест / Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського ; Від. інформації з питань культури, мистецтва та зв'язків з громадськістю ; [підгот. О. Л. Попова ; комп'ют. набір, О. Л. Попова ; ред. О. М. Ласкевич ; худож. оформ. О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. Л. Попова]. – Одеса, 2026. –

Вип. 2(94) : [II кв. 2026 р.]. – 2026. – 12 с. – (На допомогу бібліотекарям) ; 15×21. – 40 прим. : б. ц.

Дайджест складається з двох частин.

Перша частина вміщує повнотекстові статті з досвіду роботи бібліотек м. Одеси та області у II кварталі 2026 р., друга – анотовані статті періодичних видань Одещини про діяльність бібліотек.

Також дайджест містить перелік видань, які були використані у випуску. Періодичність видання: щоквартально.

I. ПОВНОТЕКСТОВІ СТАТТІ З ДОСВІДУ РОБОТИ БІБЛІОТЕК ОДЕЩИНИ у II кварталі 2026 р.

Квітень

Сіра О. «Життя іде і все без коректур...» : [в Одес. обл. універс. наук. б-ці ім. М. Грушевського відбулась творча зустріч з ювіляром, засл. журналістом України, ред. газ. «Чорноморські новини» І. В. Мельником] / Ольга Сіра // Чорномор. новини. – 2026. – 30 квіт. – С. 1 : фот. – (Читач – Газета – Читач).

«Життя іде і все без коректур...»

Життя іде і все без коректур. І час летить, не стишує галопу...

Ліна Костенко.

...Галопом проскакали 65 літ, 43 з яких віддані «Чорноморці». Дуже «скупа» трудова біографія. Скупа на записи у трудовій книжці, бо, прийшовши в редакцію ще студентом, і донині залишається відданим газеті. Але багата на професійні набутки, на людей, з якими звела журналістська доля, на рішення, які мали вплив на суспільно-політичні настрої нашого краю.

Мова – про заслуженого журналіста України, члена правління Національної спілки журналістів України, редактора газети «Чорноморські новини» (на цій посаді уже майже чверть століття) Івана Володимировича Мельника.

Нещодавно з ініціативи Спілки читачів «ЧН» і відділу соціокультурної діяльності Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М. С. Грушевського та за сприяння очільниці Українського клубу Одеси Наталії Чайчук відбулася тепла зустріч ювіляра з друзями та передплатниками газети.

Ось кілька відгуків про той вечір-діалог.

Ірина Нечиталюк, кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри української літератури ОНУ ім. І. І. Мечникова:

— Яка неймовірна сьогодні подія відбулася! У межах проекту «Читаємо.Шануємо» (дякую за організацію і прекрасну модерацию Миколі Ковалю) говорили про журналістську професію, про українську газету в російськомовному місті, про життєдіяльність «Чорноморських новин», про друзів-соратників видання. Ярослава Різнікова, заступниця

директора департаменту культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одеської ОДА:

— У межах нашого проєкту #ЧитаємоШануємо! відбулася гарна, тепла подія – відзначали славний 65-річний ювілей Івана Володимировича Мельника, редактора одеської обласної громадсько-політичної газети «Чорноморські новини», людини, яка вже понад чотири десятиліття самовіддано служить українській журналістиці й українському слову на Одещині.

Під час зустрічі говорили про журналістську професію, про становлення української преси, про непросте, але надзвичайно важливе життя «Чорноморських новин», про друзів, однодумців і соратників видання. Усі охочі мали нагоду привітати ювіляра. Лунали слова вдячності, поваги й захоплення його натхненною працею, стійкістю, принциповістю та мужністю.

Вітаючи пана Івана, мала честь вручити йому цінний подарунок – годинник від голови Одеської обласної ради.

Іван Володимирович народився 20 квітня 1961 року в селі Оглядів Радохівського району Львівської області. Після закінчення у 1983-му факультету журналістики Львівського державного університету імені Івана Франка був запрошений на роботу у тоді ще «Чорноморську комуну» (із 1991-го – «Чорноморські новини»), де проходив студентську практику і зарекомендував себе відповідальним, фаховим газетярем. З цим авторитетним виданням пов'язав увесь свій професійний шлях – від кореспондента до редактора.

За роки праці утвердив себе як високопрофесійний журналіст, принциповий редактор, послідовний захисник українського інформаційного простору, державницьких цінностей й українського слова на Одещині. Під його керівництвом «Чорноморські новини» залишаються одним із найпослідовніших україномовних друкованих видань регіону, що формують громадську думку, підтримують національну свідомість та відстоюють суспільно важливі інтереси.

Ірина Тома, поетеса, членкиня Національної спілки письменників України: – Вітати головного редактора газети «Чорноморські новини» Івана Мельника, чудового професіонала і прекрасну людину – це велика приємність! Дякую вам за відданість справі, за сміливість, витримку та велику силу духу! Дякую, що зберегли україномовний літопис Одещини та України у буремні часи і продовжуєте його творити зараз, під час війни. Здійснення усіх задумів! Наснаги, творчого натхнення та успіху!

Про важливу місію друкованого слова під час заходу говорили голова Одеської обласної організації Національної спілки письменників України Сергій Дмитрієв, заслужений художник України Сергій Савченко, ветеранка одеської журналістики та «ЧН», заслужена журналістка України Оксана Поліщук, головний редактор газети «Прес-кур'єр», заслужений журналіст України Йосип Бурчо, поет, член НСПУ Віталій Бошков, журналістка «Чорноморки» й очільниця ГО «Айті-бабусі» Ольга Філіппова, громадські діячі Василь Вельможко, Віктор Мастеренко, Андрій Русін та інші.

Тріо бандуристок «Мальви» Одеської філармонії імені Давида Ойстраха подарувало всім присутнім незабутній виступ, наповнений енергією та любов'ю до української пісні.

Щира подяка Миколі Григоровичу Ковалю, Ользі Анатоліївні Нагорнюк і Ганні Антонівні Рудик за ініціативу й організацію зустрічі.

Ольга Сіра

Травень

Черненко К. Справжній учитель живе у своїх учнях : [у від. краєзнав. літ. і бібліогр. Одес. обл. універс. б-ки ім. М. С. Грушевського відбулась мистец. зустріч, присвяч. 90-річчю видат. одес. композитора Олександра Красотова] / Катерина Черненко, Юлія Чернецька // Чорномор. новини. – 2026. – 14 трав. – С. 3 : фот. – (Мистецтво. Презентації Акценти).

Справжній учитель живе у своїх учнях

Мистецька зустріч, присвячена 90-річчю від дня народження видатного одеського композитора і педагога Олександра Красотова (5.05.1936 – 5.10.2007), поєднала презентацію виставки із живою пам'яттю про людину, яка виховала цілу плеяду музикантів.

У межах заходу були представлені тематична виставка періодики та книжка «Перлина біля моря» Михайла Пойзнера і Валерія Шерстобитова, в якій ідеться про О. Красотова та ще трьох одеських композиторів, чії імена формують музичне обличчя міста.

Особливо зворушливою частиною зустрічі стали виступи талановитих учнів Олександра Олександровича. Своїми спогадами поділилися: Кармела Цепколенко – композиторка, професорка Одеської національної музичної академії ім. А. В. Нежданової, лауреатка Національної премії України імені Тараса Шевченка, заслужена діячка

мистецтв України; Людмила Самодаєва – композиторка, лауреатка всеукраїнських мистецьких премій; Сергій Шустов – композитор, доцент тієї ж академії.

Вони згадували свого вчителя з великою теплотою і вдячністю, говорили про його рідкісний педагогічний дар, про атмосферу творчої свободи, яку він умів створити, і про те, що саме завдяки Олександрові Красотову багато з них знайшли свій власний музичний шлях.

Ця зустріч стала не лише презентацією виставки та книжки, а й наочним свідченням того, як учитель продовжує жити у своїх учнях, у їхній творчості, у пам'яті міста.

Нагадаємо кредо самого Сан Саніча: «Навчи так, щоб потім було у кого вчитися».

*Катерина Черненко,
Юлія Чернецька.*

Червень

Геник В. Світоглядна війна за нашу історію і культуру : [в Одес. нац. наук. б-ці в рамках вист.-форуму «Українська книга на Одещині» відбулась зустріч з Миколою Томенком, громад. і політ. діячем] / Володимир Геник // Чорномор. новини. – 2026. – 18 черв. – С. 3 : фот. – (Духовність. Культура. Акценти).

Світоглядна війна за нашу історію і культуру

У межах XXVI Всеукраїнської виставки-форуму «Українська книга на Одещині» у відділі рідкісних видань і рукописів Одеської національної наукової бібліотеки відбулася творча зустріч із Миколою Томенком – відомим українським державним і громадським діячем, науковцем й активним популяризатором нашої минувшини та культури. Тема – «Світоглядна війна за українську історію та культуру».

Микола Томенко – народний депутат України IV-VIII скликань, заступник голови Верховної Ради (2007, 2008-2012), віцепрем'єр-міністр з гуманітарних питань (2005), кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, автор численних просвітницьких ініціатив і культурно-громадських проєктів.

Під час зустрічі він поділився власним баченням ролі української культури, освіти та історичної пам'яті в умовах повномасштабної війни. Йшлося про значення мови й культури у формуванні національної ідентичності, захист українського історичного нарративу та протидію російській пропаганді й імперським міфам. Микола Томенко, який викладає в Національній академії Служби безпеки України, переконаний, що світоглядне протистояння за українську історію та культуру має не менше значення, ніж бойові дії на фронті.

«Я завжди кажу своїм студентам, що війна між українським і російським світоглядами стала однією з ключових причин нинішньої війни. З одного боку – український світ із власною історією, культурою та ідентичністю, з іншого – ідеологія «руського міра». Якщо проаналізувати події останніх десятиліть, то в Росії Володимир Путін фактично став головним офіційним істориком держави. Практично всі концептуальні тексти щодо російсько-українських відносин виходили під його авторством або за його підписом. Насамперед він просував тезу про те, що буцімто Росія є єдиною переможницею у «великій вітчизняній війні», – зазначив пан Томенко.

Окремо наголосив на важливості формування національно свідомих кадрів для українських спецслужб: «Ви знаєте, що відбувалося в окремих підрозділах СБУ на початку війни, зокрема в Криму та на Херсонщині. Багато співробітників тоді зрадили присязі й перейшли на бік ворога. Тому я переконаний, що українізація та патріотичне виховання в Службі безпеки мають надзвичайно важливе значення. Коли ректор академії запропонував мені викладати, я без вагань погодився. Працюю зі студентами першого та другого курсів, а також зі співробітниками служби, читаю лекції для оперативних працівників. Основна тематика моїх занять – формування національної та культурної ідентичності».

Під час дискусії Микола Томенко також висловив своє ставлення до державних нагород: «Є чимало політиків і депутатів, серед них навіть Героїв України, які свого часу відкрито підтримували Путіна, а згодом утекли до Росії. А нагороджувати треба вчителів, бібліотекарів, хліборобів, а насамперед – наших військових. Політика, на мою думку, можна оцінювати лише наприкінці його життєвого шляху. Треба проаналізувати, що він зробив для країни, і тоді

вирішувати: вручати нагороду чи, навпаки, констатувати, що він виявився негідником».

«Одна з нагород, якою я пишаюся, – «Друг бібліотек». Її мені вручила Українська бібліотечна асоціація. Я намагаюся активно співпрацювати з бібліотечною спільнотою, тож радий сьогодні бути серед вас», — підкреслив Микола Томенко.

Особливу увагу гість приділив культурно-просвітницьким виданням Фонду «Рідна країна», засновником якого він є, і презентував низку важливих просвітницьких проєктів, зокрема «Абетка громадянина України», «Історія Української Конституції», «Воюючий Шевченко. Мала світоглядна книжка українського воїна», а також тематичні Шевченківський і Сковородинівський щорічники.

Великий інтерес аудиторії викликало видання «Воюючий Шевченко. Мала світоглядна книжка українського воїна», створене для підтримки морального духу наших захисників.

На завершення зустрічі Микола Томенко передав до фондів Одеської національної наукової бібліотеки частину презентованих видань, а також збірку праць своїх колег із Національної академії Служби безпеки України. Ці видання генеральній директорці Одеської національної наукової бібліотеки Ірині Бірюковій, під оплески присутніх, особисто вручив їх автор та упорядник. Тепер вони стануть доступними для широкого кола читачів.

Володимир Генук.

II. ПЕРІОДИЧНІ ВИДАННЯ ОДЕЩИНИ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕК у II кварталі 2026 р.

Квітень

Сікорська В. Слово, яке тримає Одесу : [в Одес. нац. наук. б-ці вже три роки працює мовно-літ. вітальня «Дивослово»] / Вікторія Сікорська // Веч. Одеса. – 2026. – 16 квіт. – С. 2 : фот. – (В бібліотеках міста).

Сіра О. «Життя іде і все без коректур...» : [в Одес. обл. універс. наук. б-ці ім. М. С. Грушевського відбулась творча зустріч з ювіляром, засл. журналістом України, ред. газ. «Чорноморські новини» І. В. Мельником] / Ольга Сіра // Чорномор. новини. – 2026. – 30 квіт. – С. 1 : фот. – (Читач – Газета – Читач).

Ювілейний книголюб : [28 квіт. в Одес. нац. наук. б-ці відбудеться урочисте відкриття Всеукр. конкурсу читац. відгуків «Книголюб – 2026»] // Чорномор. новини. – 2026. – 23 квіт. – С. 1 : фот. – (Анонс).

Травень

Забіянов Є. Крок до мрії : [30 трав. в Одес. б-ці № 29 відкриється вист. живопису Анастасії Коробки під назвою «Кроки до мрії»] / Євген Забіянов // Чорномор. новини. – 2026. – 28 трав. – С. 3 : фот. – (Минуле і сьогодні).

Котова М. «Не брат»: В Одесі презентували книгу, яку написала війна : [в Одес. обл. універс. наук. б-ці ім. М. С. Грушевського відбулась презентація повісті «Не брат» уродженця Рені, колишнього прикордонника Володимира Вакарчука] / Марія Котова // Одес. життя. – 2026. – 6 трав. – С. 2 : фот. – (Презентація тижня).

Черненко К. Учні про свого вчителя : [в Одес. обл. універс. наук. б-ці ім. М. Грушевського відбулась мистец. зустріч та презентація кн. вист., присвяч. 90-річчю видат. одес. композитора Олександра Красотова] / Катерина Черненко // Веч. Одеса. – 2026. – 14 трав. – С. 5 : фот. – (У бібліотеках міста).

Черненко К. Справжній учитель живе у своїх учнях : [у від. краєзнав. літ. і бібліографії Одес. обл. універс. б-ки ім. М. С. Грушевського відбулась мистец. зустріч, присвяч. 90-річчю видат. одес. композитора Олександра Красотова] / Катерина Черненко, Юлія Чернецька // Чорномор. новини. – 2026. – 14 трав. – С. 3 : фот. – (Мистецтво. Презентації Акценти).

Чернецька Ю. «Мільйони звичайних людей» : [так називалась зустріч, яку підготували і провели співробітники від. краєзнав. літ. і бібліогр. Одес. обл. універс. наук. б-ки ім. М. Грушевського та зав. «Музею історії політ. репресій 1917-1991 років» Ігор Комаровський] / Юлія Чернецька // Чорномор. новини. – 2026. – 21 трав. – С. 1 : фот. – (До Дня пам'яті жертв політичних репресій).

Червень

Геник В. Світоглядна війна за нашу історію і культуру : [в Одес. нац. наук. б-ці в рамках вист.-форуму «Українська книга на Одещині» відбулась зустріч з Миколою Томенком, громад. і політ. діячем] / Володимир Геник // Чорномор. новини. – 2026. – 18 черв. – С. 3 : фот. – (Духовність. Культура. Акценти).

Головне книжкове свято : [5-7 черв. Одес. нац. наук. б-ка запрошує на XXVI Всеукр. вист.-форум «Українська книга на Одещині»] // Чорномор. новини. – 2026. – 4 черв. – С. 1 : фот. – (Анонс).

Забіянов Є. Хаджибеївські читання»: нові дослідження, нові відкриття : [28 трав. в Музеї укр. кн. Одес. обл. універс. наук. б-ки ім. М. С. Грушевського відбулась наук. конф. «Хаджибеївські читання», яка об'єднала дослідників освіт. установ навколо вивчення історії України] / Євген Забіянов // Чорномор. новини. – 2026. – 4 черв. – С. 1, 3 : фот. – (Конференція).

Іванова Т. Нове звучання «Камертона» : [18 черв. в Одес. обл. універс. наук. б-ці ім. М. С. Грушевського відбулася презентація нового вип. літ.-мистец. часопису «Камертон»] / Тетяна Іванова // Чорномор. новини. – 2026. – 25 черв. – С. 1, 3 : фот. – (Презентація).

Кудlach В. Естафета митця і педагога : [у рамках вист.-форуму «Українська книга на Одещині» в Одес. нац. наук. б-ці відбулась презентація альб.-каталогу «Художник-педагог Микола Іванович Резніченко»] / Володимир Кудlach ; фот. Катерини Дем'янишиної // Чорномор. новини. – 2026. – 11 черв. – С. 3 : фот. – (Історія. Презентації. Імена).

«Українська книга на Одещині» : [Всеукр. вист.-форум в черговий раз пройде в Одес. нац. наук. б-ці під егідою М-ва культури України] // Веч. Одеса. – 2026. – 4 черв. – С. 1. – (Анонс).

ВИДАННЯ, ЩО БУЛИ ВИКОРИСТАНІ У ВИПУСКУ

м. Одеса

Вечірня Одеса

Чорноморські новини

Одеське життя

ВПЕРЕД
Газета Львівської районної ради
Закарпатська районна газета

ХЛІБОРОБ
Газета Львівської районної ради
Вітаємо і вітаємося!

НАДНІСТРЯНСЬКА ПРАВДА
Газета Надністрянської районної ради Одеської області
Вітаємо і вітаємося!

Благодійна діяльність
Вітаємо і вітаємося!

Дороги, любі жінки! Зі святом весни!
Вітаємо і вітаємося!

Зі святом весни, любі жінки!
Вітаємо і вітаємося!

Відведення важкого озброєння відбувається, наші жінки й діти вже наші жінки!
Вітаємо і вітаємося!

Пирогаснику - під контроль
Вітаємо і вітаємося!

Герої порин
Вітаємо і вітаємося!

ВІСТІ КОДИМЩИНИ
№12 (24) (10.30) субота, 21 березня 2015 р.

Сучасний АВАНГАРД
Газета Авангардської соціальної ради
№2 (34), субота, 29 лютого 2015 р.

Промінь
Газета Проміньської районної ради та районної державної адміністрації Одеської області

Новини
Вичислюються актуальні по об'єктам

Якщо будуть грати санкції проти Росії

Місяць лютий

Зустріч в війнах-16

Васкава об'єднана тава з'єднавши адміністрації